

4. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget vægter sund mad som en del af hverdagen for både børn og voksne højt. Derfor har S, SF og EL længe kæmpet for at indføre gratis og sund mad i alle vuggestuer og børnehaver. Det har længe været S's, SF's og EL's politik, at samfundet skal være med til at sørge for, at vores børn får sund mad i dagligdagen. Grundlaget for en sund livsstil skabes i den tidlige barndom, og vi ved, at jo sundere en start på dagen jo sundere mellemåltider og frokosttilbud vi kan give børnene, jo lettere vil de få ved at fortsætte denne levevis.

Derfor er det som udgangspunkt rigtigt, når regeringen foreslår at indføre madordninger i daginstitutionerne, men ligeså positivt indstillede S, SF og EL er over for forslagens intentioner, lige så kritiske er S, SF og EL dog over for, at forældrebetalingen skal stige.

Forældrene skal nemlig alene bære merudgiften, som følger af indførelsen af madordningerne.

S, SF og EL vender sig kraftigt imod denne ekstra skat til børnefamilierne.

Da vi for et par år siden sænkede forældrebetalingen til 25 pct., var argumentet, at det var blevet for dyrt at have indskrevet børn i dagtilbud nu bliver det igen dyrere. Vi er meget uforstående over for, hvordan regeringen på den ene side i 2005 kunne foreslå at nedsætte forældrebetalingen med den begrundelse, at »mange børnefamilier har en trængt økonomi, hvor udgiften til børnepasning vejer tungt«, og så på den anden side – så kort tid efter – igen hæver forældrebetalingen. Det giver jo desværre ingen mening.

Samtidig må S, SF og EL på det kraftigste beklage, at madordningen for mange tusinde familier vil betyde, at de skal betale for noget, de allerede får i dag, nemlig gratis mad. Vi har tal, der siger, at omtrent 80 pct. af alle vuggestuebørn i dag får gratis mad. De vil med regeringens forslag nu blive bedt om at betale for maden.

S, SF og EL mener, at en madordning skal betragtes som en forebyggende indsats, hvortil samfundet skal bidrage økonomisk.

Vi er også stærkt kritiske over for udsigten til, at en vuggestueplads nu risikerer at blive meget dyrere i forhold til en dagplejeplads. Dagplejen vil fortsat have en maks. forældrebetaling på 25 pct. - i daginstitutioner må forældrebetalingen stige til 30 pct. Det kan betyde, at familier med

ringe økonomi tvinges til at vælge dagpleje frem for et pædagogisk tilbud alene på baggrund af økonomi. Det er en urimelig forskelsbehandling af de to tilbud, der har hver deres kvaliteter. Det må derfor være sådan, at forældrebetalingen for de to tilbud er identisk.

Der vil uden tvivl også komme problemer med anlægsbudgetterne i kommunerne. I Hvidovre har man f.eks. beregnet, at udgifterne til at gøre klar til madordningen i lovlige modtagekøkkener vil beløbe sig til 10 mio. kr., og pengene er fundet ved bl.a. at beskære miljøkontoen til energibesparende foranstaltninger. Med anlægsloft og serviceloft i kommunerne risikerer vi, at der ikke bliver bygget de fornødne køkkener, og at madtilbuddet derfor bliver af tvivlsom kvalitet. Det får børnene ikke en bedre hverdag ud af. Det skal derfor understreges kraftigt, at indførelse af madordninger ikke må medføre en forringelse af det pædagogiske arbejde i øvrigt.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget er enige om, at det er meget positivt, at det med lovforslaget sikres, at alle børn i danske dagtilbud fremover tilbydes et sundt frokostmåltid midt på dagen som en del af kerneydelsen. Erfaringer viser, at en sund frokost har en stor effekt både i forhold til almindelig trivsel og velvære, men også at indlæring og forebyggelse af livsstilssygdomme senere i livet tilgodeses. Samtidig vil børnefamilierne opleve en lettelse i deres hverdag.

Det er afgørende, at det med lovforslaget også muliggøres, at kommunerne kan opkræve betaling for de faktiske udgifter til børnenes mad, således at kommunerne ikke bliver pålagt urimelige ekstraomkostninger. I Danmark er det udgangspunktet, at enhver må betale sin egen mad og V og KF finder ikke anledning til at fravige dette udgangspunkt, men bemærker dog, at der i lovforslaget er taget højde for de dårligt stillede familiers forhold, således at f.eks. børn med friplads automatisk er omfattet af madordningen uden betaling. Dette sikrer en socialt afbalance-ret ordning.

V og KF bemærker endvidere, at lovforslaget er en udmøntning af en aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening, hvor der er opnået enighed om, at det nuværende loft for forældrebetalingsandelen på 25 pct. hæves med 5 procentpoint til 30 pct. svarende til, at den enkelte kommune får mulighed for at opkræve forældrebetaling for madordningen. Endvidere